

De prejudiciële vraag voor het Europese hof voor de Rechten van de mens – deel II

In een vorige bijdrage op deze website, van 14 juli 2010, hebben wij verdedigd dat een Belgische rechter ook prejudiciële vragen kan stellen aan het Hof voor de rechten van de mens:

Het is (bijna) zover.

In een arrest van het van beroep van Gent 31 mei 2011, TFR 2011/60, stelt het hof de zaak uit tot er een arrest zal zijn van het EHRM over een gelijkaardige zaak.

De eiser had gevraagd (onderstreping door ons):

“Het ingestelde hoger beroep toelaatbaar, ontvankelijk en gegrond te verklaren;

Minstens vast te stellen dat de zaak thans niet in staat is.

De behandeling van de zaak op te schorten totdat het EHRM zich zal hebben uitgesproken over de conformiteit van artikel 49 van de programmawet met artikel 6, § 1 EVRM en met artikel 1 eerste protocol EVRM (stukken 17 en 18, zaak 23819/06).

De behandeling van de zaak op te schorten tot de beantwoording door het Hof van Justitie van de hierna volgende prejudiciële vraag gesteld door ondermeer de rechtbank van Luik (in de zaak *Claude Chartry / Belgische Staat* (zaak C-457/09) (stukken 13, 14 en 15)):

'Verzetten artikel 6 [EU] en artikel 234 [EU] zich tegen een nationale wet zoals de wet van 12 juli 2009 tot wijziging van artikel 26 van de bijzondere wet op het Grondwettelijk Hof die de nationale rechter verplicht zich vooraf tot het Grondwettelijk Hof te wenden wanneer hij vaststelt dat een belastingplichtige de daadwerkelijke bescherming in rechte, zoals die wordt gewaarborgd door artikel 6 van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, dat deel uitmaakt van het Gemeenschapsrecht, wordt ontzegd door een andere nationale wet, namelijk artikel 49 van de wet van 9 juli 2004, zonder dat deze rechter onmiddellijk de rechtstreekse werking van het Gemeenschapsrecht in het voor hem aanhangig geding kan verzekeren en de verenigbaarheid van een bepaling met een internationaal verdrag nog kan toetsen wanneer het Grondwettelijk Hof heeft erkend dat de nationale wet verenigbaar is met de door titel II van de Belgische Grondwet gewaarborgde fundamentele rechten?'

Minstens de hierna volgende prejudiciële vraag te stellen aan het Hof van Justitie:

'Schenkt artikel 49 van de programmawet (BS 15 juli 2004) artikel 6 [EU] in combinatie gelezen met het rechtszekerheidsbeginsel, het beginsel van behoorlijk bestuur waaronder het principiële verbod op een retroactieve wet, het beginsel van het recht op behoorlijke rechtsbedeling, het recht op een eerlijk proces als gewaarborgd in artikel 6 EVRM en de bescherming van het eigendomsrecht als gewaarborgd in artikel 1 van het eerste protocol

bij het EVRM in de mate dat deze wet met retroactieve werking (zoals blijkt uit de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof) een dwangbevel interpreteert als een verjaringsstuitende akte in de zin van artikel 2244 van het Burgerlijk Wetboek, zelfs indien de betwiste belastingsschuld geen zeker en vaststaand karakter heeft.'

Het ging er dus om te weten of de wet van 12 juli 2009 die de rechter verplicht om eerst een vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof, vooraleer zich tot de internationale rechter te wenden, wel in overeenstemming is met de rechten van de mens en met het Europese recht.

De eiser vroeg:

- eerst te wachten tot het Europese Hof in Straatsburg zich uitgesproken zou hebben (zaak 23819/06)
- in subsidiaire orde: te wachten tot het Hof van Justitie (in Luxemburg) zich uitgesproken zou hebben (zaak C-457/09)
- in meer subsidiaire orde: zelf een prejudiciële vraag te stellen.

Het hof stelde vast dat het Hof van Justitie ondertussen geoordeeld had dat het onbevoegd was, maar overweegt verder:

dat, gezien aan het Europees Hof van de Rechten van de Mens nu toch in 2006 de vraag is gesteld naar de bestaanbaarheid van artikel 49 programmawet met artikel 6, § 1 EVRM en met artikel 1 eerste protocol EVRM en op 3 juli 2009 aan de partijen in deze zaak vragen werden gesteld (zaak bij het EHRM gekend onder het verzoekschrift nr. 23819/06, inzake van *Optim & Industerre / België*), **de uitspraak van het EHRM over de kwestie dient te worden afgewacht en de zaak thans nog niet in staat van wijzen is.** Op heden is het hof nog geen uitspraak in de zaak met verzoekschrift nr. 23819/06 van het EHRM bekend.

En in afwachting verwijst het Hof de zaak naar de bijzondere rol.

In dit geval was er dus een zaak hangende. De noot in TFR vermeldt dat de redactie geen verzoekschrift terugvond, maar op internet ¹ vonden wij toch het volgende:

“page 1 of 13 Interdiction discrimination Article : Prot. 1 Art. 1 Peaceful enjoyment of possessions Article : Art. 14 Prohibition of discrimination Article : Art. 6 (1) Fair hearing/Pronouncement Procès équitable/Prononcé Appno / No de requête 23819/06 02/07/2009 Intitulé de l'affaire OPTIM & INDUSTERRE c. Belgique Date de décision de la communication Case name / OPTIM & INDUSTERRE v. Belgium Date of Decision to Communicate / Communiquée au Gouvernement pour observations Reason / Raison Communicated to the Government for observations State /”

Blijkbaar is er dus wel een zaak die die naam draagt, en die gaat over het “procès équitable”.

Dit arrest gaat dus in elk geval in de richting die wij beschreven! Zou het Hof van Gent ook onze website lezen?

Rik Deblauwe

25 december 2011

¹ <http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewhbkkm.asp?sessionId=38226916&skin=hudoc-en&action=html&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=21653&highlight=>